

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi čepisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinosti“ — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z enim enim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina zneska: Za celo leto K 24.—
za pol leta „ 12.—
za tri mesece „ 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 2.00
za pol leta „ 1.00

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vln. Osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vln. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta „ 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev. Oglase sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača la toži se v Trstu. Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštovanični račun št. 841.652.

Prehled najnovjših dogodkov.

Ruska bojišča. — Splošna ruska ofenziva na vsej avstrijsko-ruski fronti. Velika bitka med Prutom in Stiriom pri Kolkih, luti boji pri Okni, severovzhodno Tarnopolu, pri Kozlovem, Novem Aleksincu, Dubnem, Sapanovem in Oliku.

Italijanska bojišča. — Zapadno Astiške doline bojno delovanje oslabele. Južno Posine naši vzeli močno laško oporišče ter odbili več laških napadov. Vzhodno Astiške doline naši zavzeli Monte Panocio. Ob mejnem kotu laški napadi odbiti. Na primorski fronti živahnejše laško artiljerijsko delovanje, v doberdobskem odseku tudi pehotno.

Zapadna bojišča. — Ponovni angleški napadi odbiti. Zapadno Moze francoski napadi odbiti, na desnem bregu neizpremenjeno srđiti boji med Cailettskim gozdom in Damloupom. Vsi francoski napadi odbiti.

Velika pomorska bitka. — Nove podrobnosti.

Balkanska bojišča. — Mir.

Turška bojišča. — Nov turški uspeh v središču kavkaskih fronte.

Razno. — Novi pritiski entente na Grško.

Naše uradno poročilo.

DUNAJ, 5. (Kor.) Uradno se razglša: 5. junija 1916, popoldne.

Rusko bojišče. — Že dalje časa pričakovani napad ruskih jugozapadnih armad se je pričel. Na vsej fronti med Prutom in kolenom Stira pri Kolkih se je uvela velika bitka. Pri Okni se vrši srđiti boj za posest naših najsprednejših postojank. Severozapadno Tarnopolu se je mimogrede posrečilo sovražniku, da je na posameznih točkah vdrl v naše järke; protinapad ga je vrgel zopet iz njih. Na obeh straneh Kozlova (zapadno Tarnopolu) so se izjavili ruski napadi pred našimi ovirami, pri Novem Aleksincu in severozapadno Dubnem že v našem topovskem ognju. Tudi pri Sapanovem in pri Oliku se vrše srđiti boji. Jugovzhodno Lutka smo sestrelili sovražnega letalca.

Italijansko bojišče. — V okolišju zapadno Astiške doline je bilo bojno delovanje večar splošno slabše. Južno Posine so naše čete zavzele močno oporišče in zavrnile več laških poizkusov za zopetno pridobitev oporišča. Vzhodno Astiške doline je naša bojna skupina v gorovju vzhodno Arsiere z našim krogom zavzela še Monte Panocio (vzhodno vrha Monte Barco) in obvladuje sedaj Canagijsko dolino. Proti naši fronti južno mejnega kota je bilo naprjenih več novih napadov, ki smo jih odbili vse. Na primorski fronti je italijanska artiljerija tretjala bolj kot običajno. V doberdobskem odseku so delovali tudi sovražni pehotni odelki, katerih sunke smo odpravili hitro.

Jugovzhodno bojišče. — Mir. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Povišanje nadvojvode Karla Albrehta. DUNAJ, 5. (Kor.) Cesar je nadvojvodo Karla Albrehta za njegovo hrabro vedenje pred sovražnikom v svojstvu poveljnika artiljerije, izrednim potom imenoval za majorja.

Junašča poročnika Albina Mlakarja. DUNAJ, 4. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Poročnik Albin Mlakar saperskega bataljona št. 14, ki je kakor znano, s patruljo zavzel popolnoma nedotaknjeno utrdbo Barcarola (Casa Ratti), ko jo je obstreljevala naša težka baterija 30/5 centimetrskih možnarjev, v sovražnem šrapnelnem ognju, ter je preprečil razstrelbo utrdbe po italijanskem moštvo, ki je ostalo v njej, je 15. majnika izvršil drugo znamenito junaško delo, ko je pri Malga Seconda Porta

(severno Monte Costona) tekotom gotovo zelo nezanesljivega desetminutnega premora v streljanju naše artiljerije skočil iz jarka in s sapersko patruljo razstrelil 300 do 400 korakov oddaljene sovražne ovire. Poročnik Mlakar je bil izredno povišan v nadporočnika in odlikovan z viteškim križcem Leopoldovega reda.

Italijansko uradno poročilo.

DUNAJ, 5. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Poročilo italijanskega generalnega štaba 3. junija: Tekom večerajšnjega dneva so naše čete slajno zadrževale ofenzivno delovanje sovražnika v Trentinu. V Lagarinski dolini artiljerijski dvoboj. Sovražne baterije so obstreljevale postojanke od Coni Zugne do Pasubija, dočim so naše odbile sovražno pehoto na Zugni Torti. Ob potoku Posini na obeh straneh močno obstreljevanje. Nato so sledili srđiti napadi v smeri na Collo di Posina med Monte Spinom in Monte Cogolom proti vrhu med Monte Giove in Monte Brazzone na fronti Seghe-Schiri. Povsod smo jih odbili ob strahovitih sovražnikovih izgubah. Na asijski planoti je brigada Sardegnia hrabro branila planoto Monte Cengia proti srđitim napadom. Na severovzhodu Monte Cengia smo belmontsko postojanko, ki smo jo večkrat dobili in izgubili, končno zopet dobili po sijajnem napadu. V frontnem odseku v dolini Campomulo smo nadaljevali svoj enakomerni pritisk. V Karniji in ob Soči artiljerijsko delovanje s posledki. Naša artiljerija je zadevala sovražne baterije na Vabnem vrhu v Zilski dolini in Kronhofu ter je motila vlakovni promet pri kolodvoru v Šempetru pri Gorici. — Letalci so metali bombe na Alo, Verono, Vicenzo in Schio. Škoda je majhna. V Veroni je bilo ranjenih šest oseb. Naši capronijevci in farmanovci so vrgli okoli 100 bomb na sovražna vozilišča in taborišča v Astiški dolini z vidno dobrim uspehom in so se vrnili nepoškodovani.

Položaj Lahov na tirolski fronti se zboljšuje?

LUGANO, 4. (Kor.) Ministrski predsednik Salandra se je vrnil iz glavnega stana, kjer je konferiral s kraljem in Cadorno, in je takoj sklical ministrski svet, da sporoči uspeh teh posvetovanj in svoje osebne vtiske. Kakor pravijo listi, je Salandra prepričan o važnosti militarnega položaja v južnih Tirolih, obenem pa tudi o njega stalnem zboljševanju. Uveril se je o učinkovitosti italijanske obrambe, razpoloženje čet da je zelo dobro, municije dovolj, preskrba urejena, najbolj ogroženo prebivalstvo da je mirno in pripravlja se celo italijanska protiofenziva. V enakem smislu bodo tudi morebitne ministrske izjave v poslanski zbornici o vojnem položaju.

Zamolčevanje italijanskih izgub.

LUGANO, 4. (Kor.) Zatanje vesti italijanskih listov o izgubah italijanskih čet v bojih od srede majnika sem je tako strogo, da je celo o izgubah posameznikov v časopisju le redkokdaj citati.

RIM, 4. (Kor.) Šest nadaljnjih generalov je bilo stavljenih na dispozicijo.

Bissolati ne stopi v kabinet.

LUGANO, 4. (Kor.) Poslanec Bissolati zanika v italijanskem časopisju, da bi stopil v Salandrov kabinet.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 5. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 5. junija 1916.

Zapadno bojišče. — Angleži so sredi ponovno napadli postojanke, ki so jih izgubili jugovzhodno Yperna. Napad je razpadel v artiljerijskem ognju. Ravnotako se je izjavilo po pripravi s plinom izveden slaboten francoski napad pri Prumoye v Sampanji. Na zapadnem bregu Moze je naša artiljerija z dobrim uspehom obstreljevala sovražne baterije in strelske naprave. Francosko pehoto, ki je zapadno ceste Haucourt-Esnes skušala

prodreti proti našim jarkom, smo odbili. Na desnem bregu traja srđiti boj med Cailettskim gozdom in Damloupom z neizpremenjeno silovitostjo. Sovražnik nam je skušal zadnje dni priborjene uspehe iztrgati z zastavitvijo pehotnih mas. Najbolj se je trudil sovražnik v Chapitrskem gozdu, na Fuminskem robu (Jugozapadno vasi Vaux) in v okolišju južnovzhodno od tod. Vse francoske protinapade do zadnjega smo odbili ob največjih sovražnih izgubah. Nemški poizvedovalni oddelki so ob Yseri, severno Arrasa, vzhodno Alberta in pri Altkirchu vdrl v sovražne postojanke. Ujeli so 30 Francozov, 8 Belgijcev in 35 Angležev neranjenih. Zazeli so eno minovko. V zračnem boju je bilo nad Marreškim robom, nad Cumieresom in pred Souvillom sestreljeno po eno francosko letalo.

Vzhodno in balkansko bojišče.

Boji naših letalcev v mesecu majniku so bili uspešni. Sovražnikove izgube: v zračnem boju 36 letal, sestreljenih z zemljo 9, po neprostovoljnem pristajanju za našimi črtami 2; skupaj 47 letal. Naše izgube: v zračnem boju 11 letal, vrnilo se jih ni 5; skupaj 16 letal.

Vrhovno armadno vodstvo.

Velika pomorska bitka.

BEROLIN, 4. (Kor.) Wolffov urad poroča: 31. majnika je eden naših podvodnikov pred Humberjem potopil moderne velikega angleškega rušilca. Po pripovedovanju nekega po nas rečenega člana posadke angleškega rušilca »Tipperaryja«, so naše bojne sile v pomorski bitki pri Skageraku s strelji užgale angleško oklopno križarko »Euryalus«. Križarka je popolnoma pogorela.

Načelnik mornariškega admiralskega štaba.

Križarka »Euryalus«, 12000 ton, je bila splavljena leta 1901., dolga 134 m, široka 21, se potaplja 83 m. Oklop do 305 mm. Oborožitev: 2 topa po 235 cm, 12 po 155 cm, 12 po 76 cm, 3 po 47 cm, 1 lahki top, 2 mitraljezi, 2 cevi za lansiranje torpedov. Stroji 21.300 konjskih sil, hitrost 21 pomorskih milj, 700 mož posadke v miru.

BEROLIN, 4. (Kor.) S pristojne strani se se poroča o pomorski bitki pred Skagerakom: Nemške visokomorske bojne sile so nastopile, da prisilijo v bitko dele angleškega brodograja, ki je bilo zadnji čas večkrat javljeno ob južni norveški obali. Sovražnik se je 31. majnika ob 4/30 popoldne pojavil kakih 71 pomorskih milj pred Skagerakom, najprej s štirimi majnimi križarkami razreda »Calliope«. Naše križarke so takoj začele zasledovati sovražnika, ki je kar najhitreje plul dalje proti severu. Ob 5/20 so naše križarke opazile v zapadni smeri dve sovražni koloni, ki ste se izkazali kot šest sovražnih bojnih križark in večje število manjših križark. Sovražnik se je razvil proti jugu. Naše križarke so se približale do kakih 13 kilometrov in so vozeč proti jugu in jugovzhodu zelo uspešno začele obstreljevati sovražnika. Tekom boja ste bili uničeni dve angleški bojni križarki in en rušilec. Po polurnem boju se je pojavilo severno sovražnika pet ladij razreda »Queen Elizabeth«, kmalu nato je nemška glavna moč posegla v boj. Sovražnik je takoj krenil proti severu. Onih pet ladij razreda »Elizabeth« se je priključilo angleški bojni križarkam. Sovražnik se je v najhitrejši vožnji skušal umekniti našemu učinkovitemu ognju, in tako naše čelo obrniti proti vzhodu. Naše brodograje je sledilo sovražnikovim vožnjam, vozeč kar najhitreje. Tekom tega boja smo uničili eno križarko »Achillesovega« ali pa »Shannonovega« razreda ter dva rušilca. Oddelke naših linijskih ladij, ki je stal najbolj zadaj, zaradi svojega stališča v tem času se ni mogel poseči v boj. Kmalu nato se je od severa pojavilo iznova nad dvajset sovražnih linijskih la-

dij najnovejše gradnje. Ker je čelo naše črte od časa do časa prihajalo v ogenj od obeh strani, se je črta preokrenila proti zapadu. Istočasno smo zastavili v napad brodograja torpedov, ki so napadala z odličnim pogumom in vidnim uspehom, včasih celo po trikrat zaporedoma. V tem boju smo uničili eno angleško veliko bojno ladjo, dočim je moralo biti celo vrsto drugih težko poškodovanih. Pomorska bitka proti angleški premoči je trajala do teme. V tej bitki je bilo, ne glede na številne lahke bojne sile, nazadnje najmanj 25 angleških velikih bojnih ladij in 6 angleških bojnih križark ter najmanj 4 oklopne križarke proti 16 nemškim velikim bojnim ladjam in 5 bojnim križarkam, 6 starejšim linijskim ladjam in eni oklopni križarki. Ko se je stemnilo, so naše flotile zopet začele napadati sovražnika. V nočnem boju so se vršili boji s križarkami in številni napadi torpedov. V teh bojih je bila uničena ena bojna križarka, ena križarka »Achillesovega« ali »Schannonneva« razreda, ena, najbrže pa dve mali sovražni križarki in najmanj deset sovražnih rušilcev, po naši čelni ladji sam šest, med njimi obe popolnoma novi ladji-voditeljici rušilcev »Turbulent« in »Tepperary«. Brodograje starejših angleških linijskih ladij, ki je prihitelo od juga sem, je dospelo šele 1. junija zjutraj. Po končani bitki je zopet krenilo v stran, ne da bi bilo napadalo ali tudi le prišlo na izpregled naši glavni sili.

BEROLIN, 5. (Kor.) Wolffov urad poroča: Nasproti angleškemu poročilu je treba poudarjati, da v resnici ni šlo za predstražni boj, temveč za veliko bitko, ki se tudi ni vršila v bližini kakega nemškega oporišča, temveč v resnici v bližini Skageraka, torej nekaj bližje kot 300 kilometrov od najbližjega nemškega oporišča Helgolanda. Angleško brodograje, čigar velike ladje razpolagajo z znatno večjo hitrostjo kot nemško brodograje, namreč angleške z 20 do 21 pomorskimi miljami na uro, nemške pa z 18 pomorskimi miljami, bi bilo, če bi bilo moglo ali hotelo, moglo zaradi tega odrezati nemško brodograje ali pa ustaviti, kar se pa ni zgodilo. Tudi artiljeristična moč velikih angleških ladij je teoretično znatno močnejša kot ona velikih nemških ladij. Zato razpolagajo ladje angleškega razreda »Queen Elisabeth« s krogliami topov na široki strani ladje, težkimi skupaj 7742 kg, ladje razreda »Queen Mary« pa s krogliami, težkimi skupaj 5080 kg, dočim razpolagajo naše ladje razreda »Kaiser« s 4222 kg krogelj, pri čemer se pod tezo krogelj topov na široki strani ladje razume ona množina municije, ki se da izstreliti istočasno iz vseh topov široke strani ladje na isti cilj. Važne za presojo uspeha so tudi človeške izgube, ki so bile pri angleški mornarici brezdvomno zelo velike. Predstavljati si je treba, da izvežbanje moštva zahteva veliko časa. Zato je nadomestilo enako vrednega človeškega materiala izredno težko. Končno je še treba poudarjati, da se bo izguba ladij tudi za trgovinsko mornarico učinkovala zelo občutno, ker ladjedelniče, ki bodo zaposlene odslej le v popravni ali novimi gradnjami vojnih ladij, ne bodo mogle na enak način skrbeti za nove zgradbe in poplavljanje trgovinskega brodograja, in ker so brez dvoma na angleški strani tudi te izgube večje, se bodo posledice čutile tudi pri trgovinskih ladjah.

NOVA PALAČA PRI POTSDAMU, 4. (Kor.) Cesar Viljem je odpotoval v Wilhelmshaven.

AMSTERDAM, 3. (Kor.) »Dagbladetu« poročajo iz Ymuidena, da se nemški častniki in mornarji potopljene križarke »Elbina« jutri zjutraj vrnejo v Nemčijo.

ROTTERDAM, 3. (Kor.) »Nieuwe Rotterdamse Courant« javlja iz Hoek van Holland: Semkaj dospelo nemške mornarje s potopljene križarke »Frauenlob«, bodo internirali. Štirje odidejo jutri v ujetniški tabor v Bergeijkhu.

kaznovati z zasmehom, ki nikdar ni lep. Drugače pa je delce res dobro. Dosti hitro, krepko se razvijajočega dejanja, ki ne utruja gledalca. Jezik lep in gladek, primerjen otroškemu mišljenju. Pevske točke je uglasbil učitelj Ivan Grbec, mlad glasbeni talent, ki je pokazal tu, da se mu odpira lepa bodočnost na glasbenem polju. Najboljši točki se nam zdite »uspavanka« in pa »žalna koračnica«. Glasba je očividno komponirana za orkester in zato tudi glasovir in harmonij ne prihajata prav do veljave. Pri nedeljski uprizoritvi je bilo to še tem občutnejše, ker je bila dvorana naravnost nabito polna in je bilo občinstvo tako nemirno, da klavirja in harmonija skoraj ni bilo čuti. Vsekarer bi želeli slišati stvar z orkestrom, ako pa to ni mogoče, bi pa opozorili prireditelje na potrebo, da poskrbe za reditelje v dvorani, ki bi skrbeli za to, da bi bilo občinstvo nekoliko mirnejše. Kakor pa že rečeno, smo čutili tudi iz onega, kar smo čuli, da gre skladatelju vse priznanje na tej njegovi ustvaritvi. Izvajalci v igri so bili učenci in učenke naših CM šol. Posamezniki imen ne bomo

Angleško poročilo.

LONDON, 5. (Kor.) Reuterjev urad poroča o pomorski bitki iz Edinburga: Jutro je bilo izredno lepo, morje mirno. Nekako ob 4 popoldne, ko se je brodograja admiralja Beattyja nahajalo kakih 100 pomorskih milj zapadno danske obali, je javila prednja straža, da je videti sovražnika s približno 100 ladjami, med njimi najmanj 20 bojnimi ladjami in bojnimi križarkami. Prednjo stražo je tvorilo veliko število lahkih križark in rušilcev. Vse brodograje je hitro plulo proti nam v severozapadni smeri. Vsi pogoji so bili ugodni za Nemce, ki jim je prihajalo v dobro tudi dejstvo, da so imeli za seboj obal, da jim je bil tako umik zavarovan. Tudi oračni pogoji so bili ugodni Nemcem. Vreme se je izpremenilo; droben dež je oviral razgled. Dočim so bile angleške ladje s solncem na zapadu za seboj razločno vidne, so se nemške bojne sile mogle bolj ali manj skrivati. Kljub temu pa Beatty ni niti za trenutek odlašal napada. Prvi streli so se izmenjali s težkimi topovi na razdaljo kakih 15 milj. Po vodenih stolpih, ki so se dvigali vsenaokrog namaknjenih angleških ladij, ni bilo dvoma, da so bile v boju velike nemške ladje in so streljale z vsemi topovi na našo prednjo stražo. Dasiravno sloviti novi »Hindenburg« uradno ni bil omenjen, se smatra, da je bil ob tej priliki težko poškodovan. Razdalja, v kateri so udarjali streli, se je hitro zmanjševala od 15 na 10 in pozneje na 5 milj. Angleški topničarji so bili kmalu na boljšem, in videlo se je, ko se je pričela bitka, da je bila zadeta velika križarka; trenutek pozneje je bila zavita v plamen in se je takoj potopila. Sedaj so se začele udeleževati boja tudi velike nemške bojne ladje. Njihova ogromna topovska moč je znatno napredila Nemce. Eden najhujših sovražnikov Angležev je bilo nemško minišče, ki je oviralo Angleže v svobodi manevriranja, dočim so nemški podvodniki in zeppelinovci mogli vršiti svoje delo. Beatty je sklenil, da prisili sovražnika, da v polni moči ostane na bojišču. S trdovratnostjo buldogo so se naše križarke borile proti sovražniku, zaupajoč, da se bližajo ojačenja, dasiravno so bile v manjšini. Ko je boj trajal nekako eno uro, so se pojavile »Invincible«, »Indomitable« in »Inflexible« na obzorju. Nemci so bili še vedno številno močnejši. Tudi svetlobne razmere se niso izpremenile v korist Angležev. V tem boju se je bojevalo večina s težkimi topovi. Hrup je bil grozen, da se ne da popisati. »Invincible« se je kmalu potopil po najhujših hrbti. Ko so se štiri bojne ladje največjega razreda, namreč »Valiant«, »Barham«, »Mallaya« in »Warspite«, pojavile na obzorju, da bi se udeležile boja, se je boj izpremenil takoj. Pet nemških bojnih ladij ali križark je nemudoma napadlo »Warspite«, ki se je branil mirno. Potopil je tri napadalce ali pa jim je zadal vsakekor zelo težke poškodbe. »Valiant« je treščil ob sovražni podvodnik in ga potopil. Nemci so začeli bežati. Moštvo Jellicoevega brodograja je bilo silno ogroženo, da Nemci niso hoteli dobojevati boja. Ko se je stemnilo, so velike ladje in križarke ustavile boj in nadaljevale so ga tekotom noči do jutranje zarje manjše ladje. Končno se je angleško brodograje vrnilo v različna pristanišča, ker o sovražniku ni bilo najti niti sledu več.

Nemška oklopna križarka »Hindenburg«, 28.000 ton, splavljena leta 1915., je dolga 213 m, široka 29,2, se potaplja 82 m. Oklop 254 mm. Oborožitev: 8 topov po 305 cm, 12 po 88 cm, 4 cevi za lansiranje torpedov. Stroji 100.000 konjskih sil, hitrost 28 pomorskih milj, moštva 1100.

AMSTERDAM, 5. (Kor.) V Ymuiden dospeli nizozemski parnik »Rynstroom« poroča, da je pri Grimsbyju naletel na angleško bojno ladjo »Marlborough«, ki je bila hudo nagnjena. Poškodbo je povzročil torped. Vojno ladjo je spremlja-

PODLISTEK

„V kraljestvu palčkov“.

Bajka s petjem v 3 dejanjih. Spisal Josip Ribičič, pevske točke uglasbil Ivan Grbec.

Milo se stori človeku, če pomisli, kako prazen in osamel stoji naš tržaški slovenski prosvetni hram, odkar je krvava nevihta s svojo razdevajočo in uničujočo brezobzirnostjo zahrnela preko svetovnih poljan. Tiho, tiho in mirno je tam, kjer je še pred nedolгим časom ob navdušenem delovanju radosti se žareče množice ukala in jokala naša slovenska pesem, kjer so odzvanjali zvoki večno lepe Smetanove in Zajčeve glasbe, kjer si je naša Talija, z vneto stremetja po popolnosti in resni umetnosti, urejala svoj dom: tiho, mirno je danes vse tam, in zdi se človeku, da pajek, z velikim križem vojnih težav na hrbtu, zapleta v večno mrtvilo kraj, kjer naj bi živel najbujnejše življenje. Ni jih tistih, ki so tam gori peli in govorili, in ni jih tistih, ki so poslušali. Tam za onim grčem je že marsikateremu zapela

smrtno pesem sovražna svinčenka in v ledenem gorovju, mimno katerega valite svoje kalne valove Adiza in Brenta, na onih nepreglednih poljanah onkraj Karpatov in pa tam doli, kjer Donavi družijo se Sava, tam so bili in jih morda ni več. S kolikim hrepenenjem so se ozirale oči tistih, ki jih ni več, in se ozirajo oči onih, ki so še, semkaj v našo stran in s kakimi vročimi željami pač posnemljajo besedo, ki jim gotovo tolikokrat prihaja iz ust — mamica, mati! In mamica, mati, ki je velika in dobra, mati Slovenija žaluje in žrtvuje, žaluje, a vztraja, upajoč v tiste srečne čase, ko se ji zopet vrnejo sinovi. Naš hram prosvete pa spi, kakor začaran grad, in le tisti, ki pozna bajno besedo, katera odpira vrata vanj, ga more odpreti in pokazati čarovno življenje, ki se je naredilo v njem, odkar so odšli oni. To bajno besedo — mladina! — je izpregovorilo zopet naše slovensko učiteljstvo, odprlo nam je začarani grad na stečaj in povedlo nas je v — »Kraljestvo palčkov«.

Josip Ribičič je že znan našemu občinstvu po svojih mladinskih spisih, ki jih preveča dobro poznavanje otroške duše,

otroškega pojmovanja, in ravno to velja tudi o njegovem »Kraljestvu palčkov«. Učitelji, ki uči pripovedovaje, v sliki in priliki, uverjen, da ga bodo otroci umeli in si sami ustvarjali nadaljne pojme, ker jim njegove slike in prilike dajejo vso podlago zato. Okrog pojma »mamice« je nanaizal z neprisiljeno, tupatam celo s precej žgoče sarkastično drastično krivice pojme o ljubezni, sreči in zakladu in je tako pokazal otroku tako čisto in jasno sliko prave ljubezni, prave sreče, pravega zaklada, da mora otrokova duša vzki-peti v ljubezni in sreči, da ima tak neprecenljiv zaklad, svojo »mamico«. V tehničnem oziru bi bilo treba tupatam se nekoliko pile, zlasti v tretjem dejanju, kjer je premalo izražena tragika v zmoti palčkov, da jim je kraljica umrla. Tu je treba močnejših barv, drugače je končni jaz, smer bi pa ta nastop tudi lahko popolnoma izostal. Krivda palčkov, ki se si želeli kraljice in so jej hoteli z vsemi mogočnimi sredstvi pribaviti celo mamico, po kateri je edino hrepenela, vendar ni tako velika, da bi jo bilo treba vrhu vsega še

navajali, temveč pravimo splošno, da zaslužijo vsi najodkritostnejši pohvalo, pa naj je že potem preskrbena mala »Anica« — palčkov nesojena kraljčica, ali pa izborna pevka »prva vila«, odločni in zapovedljivi »kralj«, nagajivi, pametno nespa metni »norček«, ki je tudi prav ljubko znal svojo pesmico o pečenčici, silno mordero premišljuječa »svetovalec«, »vratar«, »stražar« vse »vile« in »palčki«. Prav posebej naj pohvalimo zbor »vilk«, no, pa tudi »palčki« so se dobro odrezali s svojo »Ura bje«. Nastop vil je bil insceniran prav lepo; le v melodramu bi se nam zdelo slikovitejšo, ko bi vile ne sedele na tleh, temveč tvorile žive skupine. V tretjem dejanju je treba tragiko — kakor smo omenili že glede besedila — tudi scenično izraziti veliko močneje. Kakor strela z jasnega bi moralo zadeti kralja in palčke spoznanje, da je kraljica mrtva, in nato slediti izbruh splošne žalosti, ki imej najresničnejši izraz v »norčkovem« odhodu. Gde učiteljci Pavli Hočvarjevi, ki je urila otroke v igri, bodi šopek cvetlic, ki so ga jej izročili, vsaj najhen znak priznanja za njen trud, dočim pa ne

lo veliko število vlačilcev, ki so jej pomagali.

Angleške vesti.

LONDON, 4. (Kor.) Tiskovni urad objavlja naslednje Churchillovo izjavo, ki se naslanja na poročila admiraltete: Naslednja dejstva se zde ugotovljena: 1. Premoteno angleškega brodogradnika v velikih bojih je odvisna od nadzornih plovil, ki so oboroženi s topovi po 135 in 15 palcev. Ti sami po sebi zadostujejo za vzdrževanje nadzora na morju. Od teh enot smo izgubili samo eno: »Queen Mary«. Zdi se, da so brez dvoma Nemci izgubili najmanj eno ladjo, ki se da primerjati s to. Ako bi bil to »Lutzow« ali »Derfflinger«, je to zanje težja izguba, kot pa za nas izguba »Queen Mary«. 2. Izmed ladij drugega reda smo izgubili »Indefatigable« in »Invincible«, ki sedaj ne veljata za prvostopni enoti. Dreadnoughtska bojna ladja razreda »Westphalen« bi se dala primerjati izgubi ene obeh teh ladij. Oklopne križarke »Black Prince«, »Defence« in »Warrior« spadajo k ladjam tretjega reda, kjer smo glede števila veliko močnejši kot Nemci. (Le žal, da se je znatno število teh križark že prej poslalo na »bottom of the sea«.) Izguba dveh najmočnejših nemških lahkih križark, namreč »Wiesbaden« in »Elbing« je za sovražnika neprijetnejša izguba. Izgube rušilcev se zde nekako enake. Ker smo močnejši, smo tudi zmagali. Naše brodogradje je že dolgo časa iskalo take prilike. 3. Razmerje naše premoči ni nikakor izpremenjeno. Pošiljanje čet na evropsko celino se more nadaljevati z največjo svobodo, da, omajano stanje nemškega brodogradja nam nudi tem večjo varnost. Vreme s slabim razgledom, nastop teme in sovražnikov unik je preprečil trdovratno prizadevanje naših izbornih poveljnikov Jellicoe in Beattyja, da bi izsilila končno odločitev. Dasiravno je bilo nemogoče prisiliti glavno nemško brodogradje, da bi sprejelo bitko, so zaključili, da katerih se priha, največjega pomena. Bili so sedaj na obeh straneh v boju med seboj vsi tipi ladij. Vemo, da nas ne pričakujejo nikakršna izenačenja ali nepredvidljive stvari. Dobiti je mogoče natančno merilo za sovražnikovo moč in je odstranjena tudi zadnja negotovost o kaki definitivni premoči. Kakor se zdi, je brza divizija razreda »Queen Elisabeth« upravičila vse vanjo postavljene upe. Častniki so umrli, kakor so si želeli umreti: v modri vodi. Ko se bo bitka proučevala, se pokaže vedno bolj in bolj, da je bila odločen korak v dosegu popolne zmage. (Prip. Wolffovega urada: Po ministru Churchillju je najprepričevalnejši dokaz premoči poraz.)

Angleški kralji o pomorski bitki.

LONDON, 4. (Kor.) V svojem odgovoru na brzojavno admirala Jellicoea k njegovemu rojstnemu dnevu je odgovoril kralj: »Globoko sem ginenj po sporočilu bojnega brodogradja, ki sem ga prejel dan po boju. Boj je zopet pokazal sijajno hrabrost častnikov in moštva pod Vašim poveljstvom. Obžalujem izgubo hrabrih mož, katerih je bilo več mojih osebnih prijateljev in ki so padli za domovino. Obžalujem še bolj, da se je nemškemu visokomorskemu brodogradju, vključno njegovim težkim izgubam, vsled megle dneva vremena posrečilo, da se je odtegnilo mnogoterim posledicam srečanja, ki si ga je želelo, kakor je vedno izjavljalo, za kar pa ni kazalo volje, ko je prišla prilika za to. Dasiravno nam je umik sovražnika neposredno po začetku splošnega boja vzel možnost, da bi pridobili odločilno zmago, pa vendar dogodki zadnje srede okrepjajo in upravičujejo moje zaupanje na sposobnost in učinkovitost Vašemu poveljstvu podrejenega brodogradja.«

2 Balkana.

Zavezniki zasedli v Solunu brzojavne urade in glavni carinski urad. SOLUN, 4. (Reuter. — Kor.) Zavezniki so včeraj zasedli brzojavne urade in glavni carinski urad. Ukrenili so tudi previdnostne ukrepe v mestni okolici, da preprečijo možnost odpora. Poveljniki orožništva in policije so odstavljani.

Novi pritiski entente na Grško.

CURIH, 4. (Kor.) Po poročilih italijanskih listov sta general Sarraill in francoska vlada izrazila svojo veliko nejevoljo proti Grški, da je dovolila nemškim in bolgarskim vojskam, da se v Solunu zbirajo. Lepi uspehi igre najlepša zahvala, prav tako kot g. učitelju Mahkoti za glasbeno stran prireditve. Isto velja tudi za g. učitelju Kersnikovo, ki je izurila »vile« za njihov nastop, gg. učitelja Wascheta in Petrovca pri klavirju oz. harmoniki, g. učitelji Hartmanovi ter gg. učiteljem Engelmannu, Katniku in Ribičiču, ki so skrbeli za ureditev odra in drago.

Kakor smo že rekli, je bila dvorana nabito polna, da jo je bilo veselje pogledati; posebno tedaj, ko je ob sviranju cesarske pesni, s katero se je pričela prireditev, vse vstalo. Toliko ljudi že dolgo časa ni videlo naše gledališče. Občinstvo je posamezne točke kar najživahneje odobraval in videti je bilo, da je v resnici uživalo, gledajoč dogodke na odru. Zaključujoč poročilo o tej izborni uspehi prireditvi, naj rečemo le še eno: slovenski Trst je lahko ponosen na svoje CM šole, na svoje CM učitelstvo, ki ne štedi ne dela ne truda, da pokaže svetu, da smemo mi tržaški Slovenci, da sme naša velika, dobra mati Slovenija z zaupanjem gledati v bodočnost svoje slovenske mladine ob sinji Adrijji, v svojo bodočnost!

skim četam zasedenje utrdb Rupel. — Francoski poslanik se ni pritoževal samo nasproti Skuludisu, temveč tudi proti kralju Konstantinu in izjavil, da bo general Sarraill prisiljen, v izenačenje sovražne pridobitve ukreniti nadaljevalne militarne ukrepe na grških tleh, ki bi olajševali njegove lastne operacije.

SOLUN, 4. (Havas. — Kor.) Dasiravno je izjavil general Sarraill, da se morejo povodom rojstnega dne kralja Konstantina vršiti nameravana zahvalna služba božja in druge svečanosti, so grške oblasti odpovedale vse svečanosti. Prebivalstvo je zelo mirno.

MILAN, 4. (Kor.) Kakor poroča »Secolo« iz Aten, bo grška vlada protestirala proti proglasitvi obrednega stanja nad Solunom in zasedenimi deli Makedonije, ki jo je odredil general Sarraill, in proti zasedenju in absolutni kontroli javnih naprav in službenih panog, tudi železnic, sodišč, državnega pravdnštva, plinarne, elektrarne in vodovoda v Solunu.

PARIZ, 5. (Kor.) Grožnje časopisja proti Grški se javno izražajo v »Matinu«, kjer se pravi: Ministrski predsednik Skuludis naj ne pozablja, da je njegova dobrohotna nevtiralnost le pičla odškodnina za brezvestnost napram pogodbam s Srbijo, katero pa odtehuje cela vrsta prijateljskih obljub s strani entente. Če v dvostranski pogodbi eden obeh pogodbenikov krši pogodbo, je drugi eo ipso oproščeno svoje obveznosti.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 4. (Agence Tel. Müti.) Glavni stan javlja: Iraška fronta. — Ni izpremenb. Kavkaška fronta. — Na desnem krilu se izvzemši uničenje dveh polvedovalnih oddelkov ni zgodilo nič. V središču so naše čete vključno vremenjskim neizgubam letnega časa s ponovnimi sunki proti vzhodu odbile levo sovražnikovo krilo. Danes stoji kakih 40 kilometrov vzhodno svojih starih postojank. Vsi sovražnikovi poizkusi, da bi krilo umik ali zopet vzel važne postojanke, ki jih je moral zapustiti, so se ob težkih sovražnikovih izgubah izjalovili pred našimi bajonetnimi napadi. Včeraj smo v podobnem boju ujeli 50 sovražnikov, med njimi enega častnika, in zajeli dve strojni puški, več orožja, ženiškega orožja in raznega materijala. Na levem krilu prasko med polvedovalnimi oddelki, katerih smo nekaj uničili, ostanek pa ujeli. Naša artilerija je z učinkovitostjo, nenadnim ognjem napravila zmešnjavo in izgube v sovražnih taboriščih.

Z ostalih front se ne da poročati nič pomembnega.

General Townshend v ujetništvu. CARIGRAD, 3. (Kor.) General Townshend je dospel semkaj in so ga odpravili na otok Halki, ki mu je bil odkazan za bivališče.

Maršal nadvojvoda Friderik.

V grmenju topov, kakor se to spodobi maršalu velike armade, med bitkami, takorekó oko v oko svoji nalogi, ki mu jo je poverila zgodovina, je praznoval nadvojvoda Friderik 4. junija 1916. svojo šestdesetletnico. Če bi bil ta dan napočil tudi v mirnih časih, bi gotovo ne bil ostal nepažen prebivalstvu naše države. Nadvojvoda Friderika je obsevala namreč že dolgo prej, preden ga je postavila evropska vojna v središče svetovne zgodovine, kljub njegovemu skromnemu značaju ti sta globoka in prava poljudnost, ki jo more pridobiti le zrela, samostojna dovršena osebnost. Mirno zvonjenje rojstnega dne je pa zdaj znamenito grmenje ognjenih žrel, daleč okoli žari požar, v katerega odsevu se vidi življenjsko delo nadvojvode; prebivalstvo zato praznuje s podvojenim zanimanjem in hvaležnostjo dan, ki se je razvil iz slavlja v rodbinskem krogu v mejnik javnega delovanja in splošni koristi. Nadvojvoda Friderik, ki je prekoračil sedaj prag sedmega desetletja svojega življenja, je še v višjem pomenu besede bolj mlad, kakor se to navadno slavi na slavljenčih ob spominskih dneh: telesno je ostal mladenič, utrjen po strogi vojaški službi, z lomo, s športom in z opazovanjem narave; duševno in umstveno ga pomladujejo vedno množiči se stiki s celoto države, katere vojaška moč se je zaupala njemu, da jo vodi. Predvsem pa jači in navdaja z ognjem šestdesetletnega nadvojvoda ponosna zavest, ki jo more čutiti le tisti v sredi svojega dela, ki ustvarja, kar more čutiti tako močno in osrečujejoče le kovač pri svojem ognju: nadvojvoda ve, da je kljubovala država svetu sovražnikov, da je z vedno večjim vnosom prešla iz prvih razvojev obrambe do najdržnejših nastopov in da danes, ne da hočemo izživiti usodo, lahko govorimo potolaženo: avstrijska vojska zmaguje na vseh bojiščih. Z zgodovinskimi uspehi stare države bo ostalo zvezano ime njega, vojnega maršala, vse večne čase. Vnuka zmagovalca pri Aspernu, nadvojvoda Karla, nečaka zmagovalca pri Kustoci, nadvojvode Albrehta, veže z njegova kri na vzvišena izročila naše domovine; dedščino vojskovodje upravlja tako mirno in velikansko, tako trdno značajno in pristrčno dobro, da se v tej uri še ne jak, katerega vodi, ali državljani, ki mu more reči, kdo ga pristrčneje ljubi: vozaupljivo da sina.

Nadvojvoda Friderik, vojvoda Tešinski, je zagledal luč sveta v Velikih Selovih dne 4. junija 1856. Oče njegov je bil general konjeništa, nadvojvoda Karel Ferdinand, njegova mati čudovito lepa, visokodušna nadvojvodinja Elizabeta, hči palatinskega nadvojvode Jožefa. Po krvi vojak, po želji in po nagnjenju, se je posvetil princ kmalu službi pri pehoti, kateri je ostal zvest v vsej dobi vojaškega življenja. Dne 14. majnika 1871. je bil imenovan Friderik za poročnika v tirolskem lovskem polku; dokler ni bil leta 1889. imenovan za poveljnika 5. zbora in poveljujočega generala v Požunu, je napredoval z delom v poštini, strogi, vestni službi od stopnje do stopnje višje. V Požunu so ga oboževali. Sme se reči, da je 5. zbor, za katerega častnike in vojake je skoraj z gniljivo, očetovsko ljubeznostjo skrbel, izgubil svojega prijatelja in očeta, ko je bil imenovan nadvojvoda Friderik leta 1905. za generalnega nadzornika čet.

Od leta 1907. dalje višji poveljnik deželne brambe in pozneje obenem nadzornik armade, je dalekovidno izpolnjeval dedščino nadvojvoda Rajnerja: c. kr. deželna bramba se je pod njim preosnovala, okrepila in se je uspešno prilčila stoječi vojski. Po strašnem dejanju v Sarajevu je postavil Njegovo Veličanstvo cesar julija 1914. nadvojvoda Friderika, ko ga je z besedami najhvalečnejše milosti in priznanja odvezal od višjega poveljstva deželne brambe, na razpolago Najvišjemu vrhovnemu poveljstvu in potem, ko so se pričeli svetovni vojni zapletljaji, je padla hitro luč najvišjega zgodovinskega poslanstva na priljubljeno osebo nadvojvode. Stopil je na čelo naših mobiliziranih bojnih sil; pozdravljala ga je ljubezen njegovih vojakov, zaupali so mu vsi državljani. Ko se mu je podelilo decembra 1914. že nad 20 let prosto mesto vojnega maršala, ko je tudi na zunaj stopil v sledi svojega nepozabnega strica, se mu je zahvalil ključ radosti vse države na dalekovidnem, možato krepkem in dobrotljivem načinu, s katerim zadovoljuje silovite zahteve, ki jih stavi vrhovno vodstvo.

Tam zunaj v stanu višjega poveljstva armade dela neutrudljivo od najzgodnejših ur do večera. S tistim jasnim pogledom za to, kar je dragoceno, kar je pravo, kar je imel v vsakem položaju življenja, zna postaviti nadvojvoda Friderik pravega moža na pravo mesto. Če doseže tisti, ki je tega vreden, zaupanje maršala, potem ni nobenega nesporazumljenja in nobenega nasprotstva več med njimi; složno z njimi ustvarja generalisimus v krogu svojih sotrudnikov slavno usodo armade. Vedno iznova ga je vodilo zanimanje in ljubezen daleč vun v najsprednejše črte; tu je vsakega častnika veselo pozdravljalo, vsakega moža v bivališču je pridobil s pristrčno besedo. Vsi znajo, da misli kakor oče na njih telesno in dušno blaginjo — saj je ravno skrb za hrano, obleko, dobro stanovanje moštva takorekó maršalova srčna zadeva. Molčec, dokler še dozorevajo načrti, zanesljiv in trdne vere, ko se ustvarjajo topovi strategične misli, dobi nadvojvoda Friderik potem, ko se dogodek posreči, vedno poljuden, oprostilo velikodušen, trajen izraz splošnim čustvom; v marsikaterih njegovih armadnih poveljih se ti zdi, da čuješ tako v temnih, kakor tudi v zlatih urah vojske utripati srce cele monarhije.

Državlani Avstrije, posebno Dunajčani, ne poznajo seveda nadvojvode le kot vojaka. Poznajo in ljubijo ga tudi kot rodbinskega očeta, kot vnetalega lovca, kot dobrotljivega mecena, ki »Albertino«, slovečo po celem svetu, vedno bolj in vedno krajše izpopolnjuje. A v kolikorkoli postavah jih sreča vedno delavni, jovialni, veseli princ, za vse stvari, ki ga vesele, nosi najstrastnejše in najtrajnejše v srcu ljubezen do svojega vladarja — navdušenje za vojaški stan.

Prebivalstvo države se slavlja, ko konča nadvojvoda Friderik svoje šestdeseto leto, najodkritosrčnejše soudeležuje. Ni potrebna sila konvencije, da vsi tisti, katerih srce bije za Avstro-Ogrsko in njeno vladarsko hišo, slovesno kot praznik slave rojstni dan našega generalisima. Nadvojvoda Friderik je bil še prej, predno ga je zanesel val vojske, ki prekučuje svet, na najvišje vidno mesto, prebivalcem države priljubljena in znana oseba. Njegovo javno delo kot vojak, kot politik, kot predstavitev vladarske hiše, kot ljubitelj in pospeševalec umetnosti, vede in industrije, njegova tisočkrat udeleževana dobrodelnost, vzorno njegovo rodbinsko življenje, njegovo pristrčno prijateljstvo z našim zvestim zaveznikom, nemškim cesarjem, vse to je povzročilo, da je pripadal nadvojvoda Friderik med najbolj priljubljene prince v državi, že veliko prej, predno je postalo njegovo ime simbol njegove nesmrtno vojne slave. Popis njegovega življenja po virih, ki ga izda c. in kr. vojni arhiv kot samostojno delo, se v kratkem izroči javnosti. V teh dveh letih našega krvavega in težkega boja za obstoj, se je splošno spoštovanje in simpatiji nasproti nadvojvodi pridružilo še čustvo občudovanja in najgloblje hvalječnosti. Njegova maršalska palica je vodila strašno silovito delo, ki je monarhijo Habsburžanov ob Donavi bolj kot kdaj prej zvarilo skupaj »nerazdeljivo in neolčljivo«. V taboru nadvojvoda Friderika je obseženo, kakor je bila v taboru Radeckega, najplemenitejša, kar ima domovina. In narodi monarhije čestitajo sami sebi, ko najodkritosrčnejše čestitajo maršalu.

Razglas.

C. kr. namestništveni svetnik v Trstu razglašajo: Izvršujoč ministrsko odredbo 7. 5. 1916. drž. zak. št. 132, je c. kr. namestništvo z odredbo 24. 5. 1916 št. 9025/A. K., zvišalo za v 5. minist. odredbe navedeno delavstvo množino obdačenega sladkorja, ki se zamore porabiti, za dobo 4 tednov na 1½ kg.

Podjetja, pri katerih je imenovano delavstvo zaposleno, morajo naznaniti dotičnim oddaljenim mestom za sladkor, koliko oseb pride v poštev.

Kolikor se tiče zasebnih podjetij z nepretrganim poslovanjem, bo moralo podjetje o prvem naznanilu predložiti potrdilo obrtnega nadzornika (ul. Molino picolo 7), da se resnično vrši nepretrgano delo.

Podjetje prejme dodatne izkaznice za sladkor in jih izroči delavcem, ako možno, o priliki izplačevanja mezde.

Gozdarji morajo predložiti potrdilo občinskega urada, da so zaradi svojega poslovanja primorani, izostati iz stalnega doma več kakor eden dan.

V smislu § 2 navedene minist. odredbe je c. kr. namestništveni svetnik, kot politično okrajno oblastvo, pooblaščen dovoliti na utemeljene, zdravniško potrjene prošnje bolnim in v zdravniški oskrbi nahajajočim se osebam za 4 tedne povisano porabo sladkorja do 1½ kg.

Kdor želi dobiti to dovoljenje, naj se obrne do c. kr. namestništvenega svetnika, ulica Caserma 7, od 11½—12½ dopoldne.

Dodatne izkaznice za sladkor se bodo dobivale pri uradu, kateremu je poverjeno izdajanje sladkornih izkaznic, ulica Ginnasio št. 1.

Trst, 5. junija 1916.

Dr. Fabrizio I. r.

Domache vesti.

Šestdesetletnico rojstva vojnega maršala nadvojvode Friderika. Spis o vojnem maršalu nadvojvodi Frideriku smo v soboto prejeli prepozno, da bi ga mogli priobčiti v nedeljo, 4. t. m., ko je nadvojvoda Friderik praznoval svojo šestdesetletnico. V ponedeljkovi številki nam je bila priobčitev iz tehničnih ozirih nemogoča. — Zato priobčujemo spis danes.

Na čestitke, ki jih je namestnik baron Fries-Skene naslovil na Njegovo c. in kr. Visokost, vojnega maršala nadvojvode Friderika povodom šestdesetletnice njegovega rojstva, je došel od gospoda nadvojvode sledeči brzjavni odgovor: »Najtoplejša se zahvaljujem Vaši ekscelenci za v tako tople obuteh in pristrčnih besedah raztolmačen mi čestitke in voščila k šestdesetletnici svojega rojstva. Zadnji krasni uspehi naših junaših čet na jugozapadu mi dajejo trdno nado, da bo naše težko težko prizadeto primorsko prebivalstvo kmalu deležno blagodat častnega mira. — Nadvojvoda Friderik, vojni maršal.«

† Bogdan Šavnik. Skoro leto dni je minilo, odkar ni imela spoštovana rodbina dr. Edvard Šavnikova v Kranju zanesljive vesti o usodi nje Bogdana, kand. inž. in poročnika v rezervi. Bojeval se je na soški fronti. Poročila so se glasila različno: ena so trdila, da je padel, druga, da je bil težko ranjen, tretja, da je padel v italijanskem ujetništvu. Od njega samega ni bilo nikakega glasu. Še le zadnji dnevi so prinesli gotovost — strašno, porazno. Bogdan Šavnik je padel že dne 26. julija 1915 kraj doberdobske planote. Hude, težke udarce so prinesli sedanjih viharji nad rodbino Šavnikovo. Pred meseci je padel na srbskem bojišču dr. Janko Šavnik (brat gospe dr. Wilfanove) — naš tržaški Janko Šavnik, naš skolski pedagog, posebljeni vzor najčistejšega rodoljubja in kristalnočiste značajnosti, a še pred njim vreden mu bratranec, ki so ga dilačile iste vrtnice, kakor pač vso rodbino Šavnikovo: Bogdan Šavnik! Preprosto in vendar pretresljivo mu klče od žalosti potrči oče v osmrtni: »Počivaj v miru, ljubljene, ob meji domače zemlje! Blagega spomina zanj, tihega sožalja za se in za svoje prosi — dr. Edvard Šavnik!« Skromna in priprsta beseda slovenska nam odpira tu v pogled v globino čustvovanja, kjer neizmerna žalost razjeda očetovo srce! Sili more toliko čuta bolje izraziti v katerem koli drugem jeziku v tako priprosti obliki? In to očetovo žalost bomo razumeli, ako vemo, da je pokojnik — kakor nam zatirajo njegovi svoji — v vsem svojem vzornem življenju poznal le eno željo, le eno voljo — očetovo, da je s svojo smrtjo privrati užil svoje drage. Da, da: ohranjen bodi pokojniku blag spomin — a kruto zadeta rodbina Šavnikova naj sprejme izraz iskrenega sožalja tudi naš Tržačanov, s katerimi jo spajajo tesne rodbinske vezi.

Občina zaderska — razpuščena. Občinski zastop v Zadru je razpuščen. V odloku je rečeno, da se je ta korak ukrenil radi državnih interesov. Uprava občine je poverjena dvornemu svetniku Skaricu. Ker pa je ta odsoten, bo vodil začasno posle namestništveni svetnik pl. Szilvi.

Iz Sv. Ivana. Z ozirom na to, da je bilo v nedeljo nezanesljivo vreme, in upoštevajoč prireditve CM šol v Trstu, smo preložili »šolski koncert« na binkoštno nedeljo, 11. t. m. Toliko na znanje slavnemu občinstvu.

Poslni promet z Grško. Zaradi odpremihi težko je do nadaljnjih odredb dovoljeno pošiljati na Grško le pisma, dopisnice in časopise politične vsebine.

Pisemski promet z gubernijo varšavsko. Od sedaj naprej je pisemski promet med Avstrijo in celokupnim ozemljem generalne gubernije varšavske dovoljen pod že naznanjenimi pogoji.

Mestna zastavljajnica. Jutri, 7. t. m., od 9. dop. do 5. pop. se bodo prodajali na javni dražbi nedragoceni predmeti-serije 137., zastavljeni meseca marca 1915. na modre listke, in sicer od št. 27.000 do št. 29.000.

Prosimlo slovenskih, hrvaških in čeških knjig za naše ranjene in bolne junake ter za one v okolišč. Pošljete naj se v Narodni dom.

ČESKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova vloga na česka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici dlele Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Svojene postrežba in slovenski jeidini listi.

MALI OGLASI.

Gospodinja zmožna slovenskega, nemškega in italijanskega jezika išče službo kot uradnica ali vzgojiteljica. Sprejme tudi hišno delo, šivanje in krpanje. Prijazne ponudbe na Ins. odd. Ednosti pod »L. 1916«.

Kupujem žaklje vsake vrste. Jakob Margon, ul. Solitario št. 21 (pri mestni bolnišnici) Prva slovenska trgovina. 250

Sadrike čebule, zelja, vrzot in šelina imam na prodaj. 100 komadov za 1 K. Najbolji čas za sajenje: Ante Aljinović, Sr. Ivan, Brandežja 942, zraven cerkve. 342

Kupujem žaklje, čunje in bombaž. Ul. Bosco 12. Zaloga žakljav. 340

Gumi za cepljenje trt proda mirodnica Cilija, ul. Poste 6. 319

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijave podpetnice, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisemski papir kopirni svinčniki, zaponke, prstani rdečega križa, krema za brado, žlice, razna rezila, robei, mrožice za brke, pletenine, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavničke, zaponke »Patent Knöpfe« in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolò št. 19. 63

Sode prazne oljave, petroleje in mineralne kupujem v vsaki množini. Kuret, Settefontane 1. 344

Spretna šivilja, ki zna šivati, vezati in krojiti obleke za gospe in otroke, se pripravlja za delo na domu. Ulica Ficardi 2, I nad. vr. št. 5. 321

Obrtno in konsumno društvo pri Sv. Ivanu pri Trstu registrovana zadruga z omejenim poročtvom vabi na

društveni redni občni zbor

ki se bode vršil

v pobinkoštno sredo, dne 14. junija t. l. ob 7 zvečer v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrditev računskega zaključka za leto 1915.
4. Dopolnilna volitev načelstva in nadzorstva.
5. Gospodarski predlogi načelstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi občni zbor ob navedeni uri ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje drug občni zbor, ki pa sklepa veljavno brez oziroma na število navzočih članov.

NAČELSTVO.

Pozor! V skladišču v ulici Gelsi št. 5 kupujem od danes naprej čunje po 65 vinarjev kg in volnena pokrivala po 1 K 5.— kg. 322

Pozor na naslov.

Zlatarnica G. Pino
Trst, ulica Canale št. 13
Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd.
Cene zmerne. Cene zmerne.

Pozor! V velikem skladišču v ulici Acquedotto 13 in na vogalu ul. Gelsi kupujem vsakovrstne čunje in odrezkov. — Plača se po 60.— vinar. kg.

VINO
dalmatiško, istrsko, šampanjec, Asti, refošk, pečeči in desertni moštak. — Malinovce, žganje, rum, marsala, vermouth, grenčine od 56 l naprej. PARINA, Kavarna »Armonia«.

Hotel in restavracija METROPOLE
Trst, ulica S. Nicolò 22.
Kuhinja prve vrste. Vina izbrana. Elegantne sobe. — Največja čistost. — Cene zmerne.

Parna pralnica in likalnica HARTMANN & Co
Trst, ul. Zonta 8 vogal ul. Valdirivo 29
izvršuje točno in hitro vsa naročila. — Silne stvari se izvrši v 4 do 8 urah.

Pfaff Stroj za šivanje in vezanje, pravi nemški vzorci.

Seidel & Neumann in »Singer« Rast & Gasser Bogata zaloga vseh potrebščin.

Mehanična delavnica za vsako popraviljanje.

— Tvrška ustanovljena leta 1878. —

FRANCESCO BEDNAR
Trst, ulica Campanile št. 19.